

В.А. Гросул, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Филипенко, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Забезпечення ефективного функціонування підприємницьких структур безпосередньо пов'язане з розробкою, прийняттям і реалізацією управлінських рішень.

Сучасні умови, що характеризуються загостренням проблеми невизначеності зовнішнього середовища, видозмінюють технологію прийняття управлінських рішень відповідно до нових вимог економіки і розвитку суспільства, а також розвитку інформаційно-аналітичних можливостей. У підсумку технології розробки і прийняття управлінських рішень у підприємницьких структурах все більшою мірою здобувають форму інформаційних технологій.

Інформаційну або інформаційно-комунікаційну технологію (ІКТ) можна представити як сукупність засобів і методів збору, передачі, зберігання та обробки інформації на основі використання програмно-апаратного забезпечення з метою розв'язання управлінських завдань. Основною метою використання ІКТ є одержання в результаті проведення операцій, пов'язаних з переробкою наявними первинними даними, інформації більш високої якості, що дозволяє приймати рішення, які найбільшою мірою адекватні сформованій на даний момент часу ситуації.

Інформаційно-комунікаційна технологія має на увазі наявність чіткої регламентації порядку здійснення операцій над інформацією, наявної в інформаційній системі, обумовленої такими параметрами як рівень централізації технологій обробки даних, ключові особливості предметної області, особливості поставлених управлінських завдань, специфіка технологічних операцій, спосіб побудови мережі, тип користувальницького інтерфейсу.

Серед найважливіших відмітних характеристик інформаційних технологій, які найбільшою мірою визначають їхню стратегічну значимість для розвитку підприємницьких структур, можна виділити наступні:

1. Завдяки застосуванню інформаційних технологій підвищується продуктивність використання інформаційних бізнес-ресурсів, що представляють собою найбільш значимі стратегічні фактори розвитку підприємницьких структур. Багато в чому це обумовлено значною економією традиційних видів ресурсів внаслідок ефективного використання інформаційних ресурсів.

2. При використанні інформаційних технологій оптимізуються, а найчастіше і автоматизують процеси управління в підприємницьких структурах. Все більше значення в системі менеджменту займає підготовка, зберігання, обробка і передача інформації, що обумовлює усе більш широке використання призначених для забезпечення ефективної реалізації зазначених процесів інформаційних технологій.

3. Досить розповсюдженим є використання інформаційних технологій в якості складових виробничих технологій через те, що інформаційні процеси виступають як елементи більших виробничих процесів.

Таким чином, інформаційні технології впливають на характер діяльності підприємницьких структур у цілому і процес прийняття управлінських рішень, зокрема.

За рахунок використання інформаційних технологій значно зростає обсяг оброблюваної ділової інформації і скорочуються терміни її переробки, а самі інформаційні технології виступають як ключові елементи процесу інформаційного забезпечення управлінської діяльності. У цьому зв'язку важливо відзначити те, що автоматизовані інформаційні системи виступають як основне середовище інформаційних технологій, а засоби і способи перетворення інформації є компонентами цього середовища.

При цьому застосування інформаційних технологій при прийнятті управлінських рішень забезпечує для підприємницької структури синергетичний ефект, що проявляється в наступному:

- підвищення якості управлінської інформації за рахунок централізації і цілісного охоплення;
- формування комплексної інформації про діяльність підприємницької структури в усіх напрямках бізнесу;
- зростання ефективності найважливіших бізнесів-процесів;
- поліпшення взаємодії підрозділів підприємства в рамках їхньої орієнтації на досягнення спільного результату діяльності;
- переведення підприємства в режим моделювання і прогнозування ситуації;
- підвищення культури корпоративного управління на основі стандартизації бізнесів-процесів і організації діяльності підрозділів у рамках єдиного інформаційного простору;
- мінімізація рівня операційних витрат внаслідок усунення виявлених дублюючих функцій у системі управління і поліпшення ритмічності діяльності підприємницької структури;
- зниження ризику прийняття помилкових управлінських рішень внаслідок використання перекручених даних, що надходять із розрізаних джерел.